

זכותי לשירות משמעותי!

הכח האמיתי של צה"ל הוא ההון האנושי שלו.

יוני 2018

מסמך המלצות להנגשת תהליכי מיון להתנדבות של מועמדים עם מוגבלויות בישראל

מוגש לידי:

הרמטכ"ל – רב-אלוף גדי אייזנקוט
ראש אכ"א – האלוף מוטי אלמוז

שלום רב,

המסמך שלהלן מוגש מטעם משתתפי תכנית "שיבולינק", תכנית לאקטיביזם ולמנהיגות חברתית של צעירים עם וללא מוגבלות במכינות הקדם צבאיות. התכנית פותחה בשיתוף תכנית "שיבולים", מועצת המכינות הקדם צבאיות בישראל ותנועת LINK20 - התנועה לקידום צעירים עם מוגבלות ביוזמת קרן משפחת רודרמן.

אנו מבקשים להפנות את תשומת לבכם למציאות חברתית רחבה, הפוגעת בזכותם השווה של מועמדים עם מוגבלויות שונות להשתלב בתפקידים איכותיים ביחידות צה"ל בפרט ובחברה הישראלית בכלל. הנחת היסוד קובעת, כי במקרים רבים אופי ותקופת השירות הצבאי של אדם עשויים יחד להשפיע באופן ניכר על עתידו כאזרח ועל היכולת שלו להשתלב בעולם ההשכלה הגבוהה, התעסוקה האיכותית, החיים בקהילה ועל היכולת שלו לממש עצמו בעולם.

חשוב להדגיש, כי אנו עדים ומודעים למגמות החיוביות ולשינויים החשובים שהמערכת הצבאית פועלת לקדם וליישם לרווחתם של כל המתגייסים והמשרתים בצה"ל, לרבות התנדבותם של צעירים עם מוגבלות. אנו מברכים על כל מהלך ויוזמה שמיושמים בשטח ומעריכים את כל בעלי התפקידים במערכת הצבאית ובמשרד הביטחון על עבודתם.

מבלי לגרוע מהאמור לעיל, אנו שואפים להוביל שינוי במטרה להנגיש את תהליך המיון במערכת הצבאית למלש"בים עם מוגבלות, שכן השיטה הנוכחית ארוכה ומסורבלת ומקשה על צעירים רבים עם מוגבלויות להשלים את תהליך המיון, עד כדי כך שרבים מהם מתייאשים במהלכה, וכך נמנעת מהם הזכות לשירות משמעותי בצה"ל ככל שאר חבריהם המתגייסים. דבר המנציח את הדרתם מהחברה.

זכותי לשירות משמעותי!

הכח האמיתי של צה"ל הוא ההון האנושי שלו.

מועצת המכינות
הקדם צבאית
המיוזמת הישראלית

שיבולין
תכנית ההובלה והמנוינות
למשרד הביטחון וההגנה

RUDERMAN
קרן רודרמן

LINK20
המטה לקידום קריירה במגזר
הפרטי

במטרה לקדם שוויון הזדמנויות לאורך כל תהליך הגיוס של מלש"בים עם מוגבלויות, ולאחר שעשינו עבודת שטח רבה של תשאל, בדיקה וחקירה, אנו מגישים לידכם המלצות מעשיות לתיקון מספר ליקויים מרכזיים בתהליך:

1. כיום, חלק גדול מהמלש"בים עם מוגבלויות מקבלים פטור אוטומטי ובאופן גורף מצה"ל, וזאת על פי נתונים יבשים ולא על סמך בחינה מעמיקה של אופי תפקודם ויכולותיהם. כמו כן, הפטור מגיע לעיתים יחד עם הצו הראשון, ובכך מייצר דיסוננס ובלבול בקרב המלש"בים.

מתבקש כי לצד הודעת הפטור הנשלחת בדואר יצורף גם נספח המתאר באופן נהיר וברור את אפשרויות ההתנדבות העומדות בפני מקבל/ת ההודעה, את פירוט המסמכים הנדרשים לתהליך ההתנדבות, וכן הפנייה לגופי סיוע והכוונה בתוך ומחוץ למערכת הצבאית, בצירוף פרטי ההתקשרות בכל אמצעי התקשורת הקיימים.

2. אתגר נוסף הוא מחסור ניכר בידע ובמידע קונקרטי בנוגע לתהליך ההתנדבות בצה"ל, הן בקרב מלש"בים עם מוגבלויות ובני משפחותיהם, והן במערכת החינוך ממנה יוצאים המלש"בים לשירות הצבאי. קיים צורך בסיסי וניכר בפרסום כלל המידע הקיים לקהל הרחב ובהנגשתו בכל דרך אפשרית.

3. כיום, מלש"ב שהחל את תהליך המיונים לצו הראשון שלא דרך ארגון מתווך, אינו זוכה להתאמות הנחוצות לו בתהליך המיונים. על כן, נמליץ לשנות מדיניות זו, ובמקומה נמליץ להתאים ולהנגיש למלש"בים עם מוגבלות את כלל תהליכי המיון - בין אם הופנו לצה"ל על ידי ארגון מתווך ובין אם לאו.

4. מבדיקת תנאי הגיוס של המתנדבים בצה"ל עולה, כי רוב המתנדבים מקבלים פטור מלינה בבסיס, ובמקום זאת משרתים במתכונת יומית. מצב זה לא רק מגביל את השתתפותם של משרתים בהתנדבות ביחידות השונות בצה"ל, אלא גם מצמצם באופן משמעותי את אפיקי הקידום והשירות שלהם בתפקידים שונים ואיכותיים יותר. במצבים מסוימים, פטור זה עלול לסכן את המתנדב יותר מלינה בבסיס. (לדוגמא: מתנדב כבד ראייה עשוי

משרד
הבריאות

קרנות ביטוח הלאומי
קרן לשינוי שיווי משקל

RUDERMAN
קרן רודרמן

ליגת ישראל אשלים
ד"ר נעמי רובינשטיין וצוות

זכותי לשירות משמעותי!

הכח האמיתי של צה"ל הוא ההון האנושי שלו.

מועצת המכינות
הקדם צבאית
המיוזמת והמיושמת

שיבולין
תכנית ההובלה והמנוינות
למשרד הביטחון וההגנה

RUDERMAN
קרן רודרמן

LINK20
התוכנית לקידום צעירים עם מנהלים
במסגרת משרד הביטחון וההגנה

להיות חשוף מדי יום לתנועת רכבים בדרכו אל ביתו ובחזרה אל הבסיס, ולינה בבסיס עצמו תוכל להקל עליו).
על כן נמליץ, כי צה"ל יצרף לרשימת הפטורים הניתנים למלש"ב הסבר קונקרטי ופשוט לסיבה בגינה ניתן הפטור.
זאת לאחר תשאול ובחינת יכולותיו של המלש"ב ללון מחוץ לביתו, ועל סמך ניסיונו הקודם.

אנו מגישים המלצות אלו לידיהם של מקבלי ההחלטות בצה"ל מתוך הבנה, כי למערכת הצבאית תקציב ומשאבים מוגבלים, אין לנו ציפייה ליצור יש מאין, אלא לשפר ולייעל את תפקודה של המערכת הצבאית באמצעות המשאבים הקיימים, במטרה להגדיל את כמות המתגייסים והמתנדבים בצה"ל ולהנגיש את תהליכי המיון, ובכך להפוך את הצבא והחברה הישראלית לשוויונית יותר.

LINK20 הינה תנועה חברתית גלובאלית של צעירים עם וללא מוגבלות, הפועלת לקידום שילוב של צעירים ואנשים עם מוגבלות בחברה בשני צירי פעילות מרכזיים: הגברת המודעות למימוש זכותם להשתתפות מלאה בחברה, וחיזוק המנהיגות וההובלה שלהם. התנועה מהווה פלטפורמה לאקטיביזם חברתי ולהשפעה במדיה הדיגיטלית על מנת להשיג מטרת חברתיות משותפות. חברי התנועה יוצרים קמפיינים להגברת מודעות, משתתפים באירועי מנהיגות ונטוורקינג לצעירים, לוקחים חלק בתכניות מנהיגות ומבצעים מגוון פעולות ומשימות חברתיות הנשענות על ערכי צדק חברתי וזכויות אדם. LINK20 היא פרי יוזמתה של קרן משפחת רודרמן, ופועלת כיום בישראל ובארצות הברית.

תכנית שיבולין פועלת זו השנה השנייה במטרה לאפשר לצעירים עם וללא מוגבלות זכות שווה לקחת חלק בעולם המכינות. על פי רוב, צעירים עם מוגבלות לא מקבלים הזדמנות להשתלב במערך המכינות הקדם צבאיות, וליהנות מתהליכי התפתחות אישית, מעורבות חברתית, הכנה לצבא, מעגלי תמיכה מגוונים, מגורים עצמאיים ומיצוב חברתי גבוה. מטרת התוכנית הינה להביא צעירים עם מוגבלויות ממקום של הדרה וסיכון למקום של עצמאות, מנהיגות והשפעה, על ידי שילוב פרטני של צעירים עם מוגבלות בתוך 53 המכינות הקדם צבאיות הפזורות ברחבי הארץ. התכנית מופעלת ע"י מועצת המכינות ובשותפות של ג'וינט-אשלים, משרד הרווחה, משרד החינוך, משרד הבריאות ומשרד הביטחון, הקרן לפיתוח שירותים לנכים בביטוח לאומי, קרן משפחת רודרמן ופדרציית ניו יורק.

משרד
הבריאות

קרנות ביטוח הלאומי
קרן לזכויות שירותים לנכים

RUDERMAN
קרן רודרמן

ג'וינט ישראל אשלים
קרן לזכויות שירותים לנכים בביטוח לאומי

זכותי לשירות משמעותי!

הכח האמיתי של צה"ל הוא ההון האנושי שלו.

קרן משפחת רודמן פועלת לקידום שילובם של אנשים עם מוגבלות בחברה - בישראל ובארצות הברית, ולהגברת המודעות לנושא בקרב הציבור ומקבלי ההחלטות. הקרן מקדמת שוויון הזדמנויות לאנשים עם מוגבלות בכל תחומי החיים, מובילה ותומכת ביוזמות ותכניות חדשניות, המציעות מגוון שירותים ואפשרויות בתחומי התעסוקה, הדיור, ההשכלה ועוד.

מועצת המכינות הקדם צבאיות הציוניות הינה הארגון המייצג של המכינות הקדם צבאיות והמפעיל את המיזם החינוכי המשותף שלהן. מועצת המכינות הקדם צבאיות היא עמותה רשומה המאגדת את כל 54 המכינות המאושרות על ידי משרדי הביטחון והחינוך: 24 מכינות תורניות (מיועדות לבנים ובנות בוגרי/ות החינוך הציוני-דתי ו-30 מכינות כלליות (חילוניות ומסורתיות). בסך הכל כ-3,500 חניכים מתחנכים בשורות המכינות מדי שנה. חזון המכינות הקדם צבאיות הוא להצמיח מנהיגות אתית וחברתית שתוביל יחד שינוי משמעותי בחברה הישראלית, ותהווה את חוד החנית של מנהיגות מתנדבת בעלת אופק אתי והומניסטי.

על החתום:

חברי קבוצת המנהיגות 'שיבולינק', ביוזמת תכנית שיבולים ו-LINK20, התנועה לקידום צעירים עם מוגבלות, ביוזמת קרן משפחת רודמן:

קרן קלמר | עומר לפיד | דניאל הלמן | ינאי ירקוני | רועי חונה | מאיה לנדר | הילה פדלון
יניב הכהן | יובל אבן-צור | איתי אלדד | אופיר בצר | נועה משקאוצן | ירדן דרעי | אלון אבקסיס | עדי גינת

 <p>התנועה לירידות חכמתית הקדם צבאית למנו יגור ע"ש לובה אליאב</p>	 <p>המכינה הקדם-צבאית להכשרת מנהיגות חברתית ע"ש יצחק רבין</p>	 <p>מכינה קדם צבאית גליל עליון</p>	 <p>מכינת חתנון</p>	 <p>מכינת נחשון</p>
--	--	---	---	--